

ERDÉLYI GAZDA

KÖZ- ES MEZŐGAZDASÁGI LAP

A LAP AZ ERDÉLYI GAZDASÁGI EGYLET
TULAJDONA.
TELEFON: 158 szám.

AZ ERDÉLYI GAZDASÁGI EGYLET HIVATALOS KÖZLÖNYE.
MEGJELENIK MINDEN HÓ 1.-ÉN ÉS 15.-ÉN

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:
KOLOZSVÁR, ATTILA-UTCZA 10 SZÁM
TELEFON: 158 SZÁM

Az E. G. E. alapító tagdíja 2000 lei, rendes tagdíja évi 200 lei, kisgazdák, gazdatisztek és gazd. alk. részére 150 lei. A tagok az Erdélyi Gazdát 150 lej pótdíj ellenében kapják.

A lapfelügyelő bizottság felügyelete mellett felelős szerkesztő és kiadó:

TÖRÖK BÁLINT

AZ E. G. E. TITKÁRA.

Előfizetési díj nem tagok részére:
Egy évre 400 lei Negyed évre 100 lei
Fél évre 200 lei Egyes szám 8 lei

Az Erdélyi Gazdasági Egylet által Sepsiszentgyörgyön, 1929. évi szeptember hó 14.—16. napjain rendezendő mezőgazdasági, ipari és kisállat- kiállítás és vásár tudnivalói.

I. A kiállítás célja.

A kiállítás célja: a Székelyföld mezőgazdaságának és iparának fejlesztése, színvonalának emelése, a szakismeretek terjesztése. A nemesített és fajtiszta vetőmagvak termelésének és értékesítésének előmozdítása, az újabb tenyésztési eljárások, termelési eszközök, anyagok, felszerelési cikkek, szakirodalom bemutatása.

II. A kiállítás csoportjai.

1. osztály. Gazdasági termények és termékek.
2. osztály. Gyümölcsfélék.
3. osztály. Kisállatkiállítás.
4. osztály. Gazdasági gépek, eszközök, anyagok, ipari kiállítás.
5. osztály. Néprajzi és háziipari tárgyak, természeti kincsek.
6. osztály. Irodalom.

III. Jutalmak.

A kiállítás kitüntetettjei számára érmek és oklevelek állanak a bíráló-bizottság rendelkezésére.

IV. Tudnivalók.

A Székely Gazdahét napirendje.

1. Szeptember hó 12—16. napjain (csütörtöktől hétfőig) gazdasági és falufejlesztési tanfolyam a Székely Mikó-kollégiumban.

Szeptember hó 14-én, szombaton d. e. 11 órakor a kiállítás ünnepélyes megnyitása. Délután a komlótermelők gyűlése.

Este hangverseny.

Szeptember 15-én, vasárnap, a kiállítás egész nap nyitva. D. e. 10 órakor a Székely Nemzeti Múzeum 50 éves fennállásának emlékünnepe.

Délben közebed.

Délután 2 óratól 6 óráig traktor-, fogatos eke-, vetőgép stb. bemutató Nagy Lajos kórház mögötti szántóföldjén.

Szeptember hó 16-án, hétfőn, a kiállítás egész nap nyitva.

D. e. 10 órakor gazdaértekezlet a három-székvármegyei gazdák szervezkedése tárgyában a Mikó-kollégium konviktusában.

Dél előtt 12 órakor a hotfalusi cukorgyárnak termelő székelyföldi cukorrépatermelők gyűlése az Erdélyi Cukorrépatermelők Szövetségéhez való csatlakozás tárgyában.

2. A kiállítás ideje: 1929 szeptember 14—16. napjai.

3. A kiállítás helye: Sepsiszentgyörgyön a Székely Mikó-kollégium helyiségei.

4. Helydíjak a gazdák és kisiparosok számára: alap vagy falterület m²-ként fedett zárt helyen 200 L., fedett nyitott helyen 150 L., szabadban 100 L. A helyiségek a bejelentés sorrendjében elégtetnek ki.

5. Helydíjak a gyárpar számára: m²-ként fedett zárt helyen 600 L., fedett nyitott helyen 400 L., szabadban 10 m²-en felül elfoglalt terület 100 m² ig 33%-al, a 100 m²-en felüli terület 50%-al olcsóbb egységárral számítatik. A térfoglalásnál minden megkezdett méter egy méternek számítatik.

6. Tűz- és betörés elleni biztosítás díja minden megkezdett 1000 lei érték után 10 lei, mely összeg a bejelentéskor a helydíjjal együtt fizetendő.

7. A bejelentések a kibocsájtott bejelentő lapon: „Societatea Agrară Ardeleană — Erdélyi Gazdasági Egylet Cluj-Kolozsvár, Strada Andrei Mureșan—Attila-u. 10.” címre szept. hó 1-ig beküldendők. A bejelentéssel egyidejűleg a hely és biztosítási díjak is beküldendők.

Szeptember hó 1. után a „Kiállítási Rendező Bizottság Sfântul-George—Sepsiszentgyörgy Székely Mikó-kollégium” címre küldendők úgy a bejelentések, mint a kiállítási tárgyak is szeptember hó 12-ig.

8. A katalogus a bejelentésekből fog összeállítani román és magyar nyelven. A kiállító címének és a bejelentett tárgyak felsorolásának közlése díjtalan. Bejelentendő a kiállító neve, pontos címe, a kiállítandó tárgyak vagy termények fajtája az eladó készlet mennyiségének és árának megjelölésével.

9. Hirdetés a katalogusban: oldalanként 1200 lei, féloldal 600 lei, negyed oldal 400 lei, szalaghirdetés díja 300 lei.

10. Kiállítandó tárgyak beküldési határideje 1929 szeptember hó 12. A kiállításra küldendő tárgyak kedvezményes vasuti fuvardíj mellett való szállításának engedélyezése érdekében a rendezőség a lépéseket megtette.

Az eredmény felől a rendezőség idejében értesíteni fogja az érdekelteket.

11. Belépőjegy nincs. A katalogus megváltása kötelező. Kiállítók az első megvásárolt katalogus után másra át nem ruházható állandó szabad belépésre jogosító igazolványt kapnak.

12. Eladási jutalék. A kiállításon és vásáron eszközölt eladás, vagy felvett rendelés után az érték 2%-a jutalék címén a kiállítási iroda pénztárához nyugta ellenében befizetendő. Az árusítást a kiállítási és vásári iroda is elvállalja.

13. Kártérítés. A kiállított tárgyak lelkiismeretes őriztetéséről a rendezőség gondoskodik, azokat biztosítja. A tárgyak elvesztésért és az azokban keletkező esetleges károkért úgy a szállítás, mint a kiállítás tartama alatt is a rendezőség a felelősséget a biztosító társaságra hárítja.

14. A kiállítás tartama alatt talajmivelő gépbemutató, gazdagyűlések és gazdasági előadások fognak tartatni.

15. Minden a kiállítással és vásárral kapcsolatos kérdésben felvilágosítást nyújt az E. G. E. titkári hivatala (Cluj-Kolozsvár, Strada Andrei Mureșan—Attila-u. 10.)

Kolozsvárt, 1929 július hó 15.

Br. Jósika Gábor
az E. G. E. elnöke.

Török Bálint
az E. G. E. titkára.

Az Erdélyi Gazdasági Egylet által Sepsiszentgyörgyön 1929 szeptember hó 12—16. napjain rendezendő gazdasági és falufejlesztési tanfolyam programja és tudnivalói.

A tanfolyam célja: irányt szabni és egyéges utmutatást adni a falu vezetői számára a magyar földmivelő nép gazdasági téren való szervezése, nevelése és vezetése tekintetében.

A tanfolyamon résztvehet minden a falu kulturája iránt érdeklődéssel viseltető gazda, pap és tanító, férfi vagy nő egyaránt.

A tanfolyam hallgatása teljesen díjtalan. A tanfolyam résztvevőinek szükség szerint való elszállásolásáról a sepsiszentgyörgyi Székely Mikó-kollégium igazgatósága a lehetőség határáig gondoskodik.

A tanfolyamra való jelentkezés helye az Erdélyi Gazdasági Egylet titkári hivatala (Kolozsvár, Attila-u. 10.) és a Székely Mikó-kollégium igazgatósága Sepsiszentgyörgyön. A jelentkezés határideje szeptember hó 10.

MINERVA

Biztosító r.-t. Igazgatóság: Cluj-Kolozsvár, Regele Ferdinand (Ferenc József-út) 37. sz. Saját székházában.

Vezérképviseltek:

Kolozsvár, Nagyvárad, Temesvár, Marosvásárhely, Brassó, Szatmár és Arad.

Főképviseltek:

Csikszereda, Gyergyószentmiklós, Nagy-Szeben, Lugos, Zilah, Szászrégen, Dés, Gyulafehérvár és Beszterce.

Erdélyrészi képviseltek:

Az Erdélyi Gazdasági Egyesületnél, Kolozsvár, Attila-utca 10. szám.

A társaság foglalkozik a biztosítás minden ágazatával. — Más társaságnál érvényben levő biztosításokat felelősség mellett olcsóbb díjjal átvesz.

Képviseltek: Minden községben. Az Erdélyi Gazdasági Egylet tagjai díjkedvezményben részesülnek.

Állatbiztosítás! Minden gazdának kötelessége a „Minervánál” biztosítani!

Az előadások sorrendje.

1. Szept. hó 12-én, csütörtökön d. e. 9 órakor, Elnöki megnyitó. Tartja: Szász István, az E. G. E. alelnöke.

10 órakor. Falufejlesztésről előadást tart: Török Bálint, az E. G. E. titkára.

D. u. 3 órakor. Gazdasági megbeszélés, határjárás. Előadó: dr. Nagy Endre, a Sz. G. E. titkára.

2 Szept. hó 13-án, pénteken, d. e. 8 órakor. A falufejlesztésről előadást tart Gyallay Domokos, a Magyar Nép szerkesztője.

D. e. 10 órakor dr. Szász Ferenc földbirtokos az állattenyésztésről tart előadást.

D. e. 1/2 órakor. A hitelszövetkezetekről. Előadó: dr. Ferenc József, a Gazdasági és Hitelszövetkezetek Szövetségének jogtanácsosa.

D. u. 3 órakor. Gazdasági megbeszélés. Előadó: dr. Nagy Endre, a Sz. G. E. titkára. Este. Gazdasági tárgy film-bemutató.

3. Szept. hó 14-én, szombaton d. e. 8 órakor. Az állattenyésztésről előadást tart: dr. Nagy Endre.

D. e. 10 órakor. Háziállatok gondozásáról előadást tart: Koos Ferenc th. főállatorvos.

D. u. 3 órakor. Gazdasági megbeszélés határjárással. Előadó: dr. Nagy Endre.

Szept. hó 15-én, vasárnap d. e. 8 órakor. A falusi biztositásokról. Előadó: dr. Oberding József, a Minerva Biztosító R.-T. tisztelője.

D. e. 10 órakor. A falu egészségügye. Előadó: dr. Benedek Zoltán orvos.

D. u. 3 órakor. Gazdasági megbeszélés határjárással. Előadó: dr. Nagy Endre, a Sz. G. E. titkára.

Este. Gazdasági tárgy film-bemutató.

Szeptember hó 16-án, hétfőn d. e. 8 óra-

nagy arányokban vonulnak fel a kiállításra. Az iparosok köréből csupán Brassóból 45 iparos és 35 székely inas jelentette be részvételét, de ott lesznek a kisállattenyésztők és méhészek is.

A kiállítás előtt két nappal, vagyis szeptember 12-én nyitja meg az Erdélyi Gazdasági Egylet falufejlesztési tanfolyamát Szász István az E. G. E. alelnöke. Előadásokat fognak tartani: Török Bálint, az E. G. E. titkára, dr. Nagy Endre a Sz. G. E. titkára, Gyallay Domokos a Magyar Nép szerkesztője, dr. Szász Ferenc földbirtokos, dr. Ferencz József a Gazdasági és Hitelszövetkezetek Szövetségének jogtanácsosa, dr. Drexler Béla ny. k. államtitkár, Koos Ferenc th. főállatorvos, dr. Oberding József a Minerva Biztosító R. T. tisztelője, dr. Benedek Zoltán orvos. A tanfolyammal kapcsolatban határjárások és gazdasági tárgy mozi-előadások is fognak tartani.

A kiállítás szept. 14-én délelőtt 11 órakor nyílik meg. A kiállítás rendezőségének élén állanak br. Jósika Gábor az E. G. E. elnöke, mint társelnökök: dr. gr. Bethlen György az E. G. E. alelnöke, az O. M. P. elnöke, gr. Béli Kálmán az E. M. K. E. elnöke, György József kamarai képviselő, Hoffmann József az I.

Erdélyi Kisállattenyésztők Egyesületének elnöke, ifj. báró Jósika Gábor a T. G. E. v. elnöke, Kicsid Géza az E. M. E. alelnöke, Kónya Kálmán a H. G. E. elnöke, dr. Makkay Domokos a Gyergyóvidéki G. E. elnöke, Lurtz Gyula ipartestületi elnök, T. Nagy Imre a Cs. G. E. elnöke, Szabó Béni kamarai képviselő, Sz. Szakács Péter az U. G. E. elnöke, Török Andor a székely Nemzeti Múzeum elnöke. A helyi rendező bizottság elnöke br. Szentkereszt Béla orsz. képviselő, földbirtokos.

A kiállítás megnyitásának napján 14-én d. u. 4 órakor az E. G. E. Növénytermelési Szakosztályának meghívása alapján a komlótetmelők tartanak gyűlést. Este a Székely Nemzeti Múzeum hangversenyt rendez, 15-én d. e. tartja meg a Székely Nemzeti Múzeum 50 éves fennállásának emlékünnepeit. D. u. 2 órától motoreke és talajművelő gépbemutató fog tartani. Este a brassói Székely Társaság irodalmi estélyt rendez, 16-án hétfőn d. e. Háromszék megyei Gazdasági Egyesület és a cukorrépa termelők fognak gyűlést tartani. A Székely Nemzeti Múzeum 50 éves jubileuma alkalmából a Múzeum egy emlékkönyvet ad ki dr. Csutak Vilmos igazgató szerkesztésében.

Jégverte dohány kezelése a táblán.

Későn, letetejezés után jövő nagyobb jégverés nehéz elhatározás elé állítja a gazdát, hogy hogyan is kezelje tovább a dohánytöveket, hogy még valami haszna lehessen a termésből, amint mondani szokás: „veszített fej-széne a nyele”.

Egyesek ajánlják a sarjunevelést, amely-nél ha erre engedélyt nyer a gazda, a szára-

hogy rendes hosszúságú ősznél a meghagyott 6—8 kacslevél szépen kifejlődik, sőt be is érik, úgy, hogy e levelekből sok II. osztályú és egy kevés I. osztályú levél is lesz. Hozama pedig katasztrális holdanként a 4—5 q.-t is elérheti.

A sarjuneveléssel szemben az az előnye is van ennek az eljárásnak, hogy amíg a sarjadzás megkezdése 1—2 hetet vesz igénybe és szárképződésre is idő kell, ami az érési időből vész el, addig a fenti eljárással ezt az

Porzol porpác nélkül magot sohase vessél!

kor. Gyümölcsészeti kérdésekről előadást tart: dr. Nagy Endre Sz. G. E. titkára.

D. e. 10 órakor. A fogyasztási és értékesítési szövetkezetekről. Előadást tart: a „Hangya” központ által delegálandó előadó.

D. u. 3 órakor. Gazdasági megbeszélés: Előadó: dr. Nagy Endre, a Sz. G. E. titkára.

D. u. 5 órakor a tanfolyam bezárása. A gazdasági megbeszélések a gyakorlati mezőgazdaság, állattenyésztés, növénytermelés, stb. körébe vágó kérdésekről fognak szólni, amelyek részben gazdasági sémákkal, részben moziban filmbemutatókkal kapcsolatosan fognak megtartani.

Kolozsvárt, 1929 július hó 15-én.

Br. Jósika Gábor
elnök.

Török Bálint
titkár.

Változás a sepsiszentgyörgyi Székely Hét programjában.

Az Erdélyi Gazdasági Egylet által Sepsiszentgyörgyön szeptember hó 14—16. napjain rendezendő mezőgazdasági termény, gép, eszköz, anyag, kisállat és ipari kiállítás-kapcsolatos falufejlesztési tanfolyamnak programját a kiállítás látogatottságának növelése céljából a praktikus szempontok szemellett tartása mellett megváltoztatta. A kiállítás változatlanul szeptember 14., 15., 16. napjain fog megtartani. A kiállítással kapcsolatos falufejlesztési tanfolyam azonban szept. 9—13. helyett 12—16. napjain fog megtartani. Így lehetővé válik, hogy a tanfolyam előadói a kiállításon demonstrálhassák is az előadások anyagát.

A kiállításra nemcsak a székely gazdaközönség fog nagy számban felvonulni, hanem egész Erdélyből és a Bánáthól is igen sokan jelentették be már részvételüket. A jelentősebb gazdasági gépgyárak és képviselőik szintén

kat töben levágják és az ezután sarjadzó száron képződő leveleket, mint sarjuleveleket törli le. Lesz belőle sarjudohány, amely ritkán sikerül, nem érhet be, a legkisebb nedves beszáradási időjárásnál elromlik úgy, hogy teljesen hasznavehetetlen anyagot ad. Még ha minden jól is sikerül, akkor is csak alárendelt, III. osztályú anyagot adhat. Így a gazda fáradsága kevés eredményt hozhat.

Sokkal eredményesebb eljárásnak tartom az alanti módon való kezelést.

A jégverés után hagyjuk a dohánytöveket érintetlenül a lábán. Részben azért, mert minden ilyen jégverte táblán sok letetejezetlen tö akad, amelyek még jóminőségű leveleket hozhatnak, másrészt azért, mert a jégverte tövön is sok III. osztályú levél lehet, amelyek sarjunevelés esetén teljesen elvesznének.

Termésnövelés szempontjából a jégverte töveken, illetve azok szárai két oldalának felső részén hagyjunk meg két-két kacsot a töke erőállapota szerint, a kacsokon két-két levelet, összesen legfeljebb nyolc levelet. Nagyon fontos, hogy a kacslevelek, a kacshajtások legelső időszakában hagyassanak meg úgy és abban az időben, amikor a levél meghagyása a kacsra csak a kacstető kicsipése útján érhető el. Tehát akkor, amikor a tetőnek még nyoma sincs. Így módon a kacslevelek fejlődését elősegítjük és érési idejét gyorsítjuk.

A jégverte tövek, illetve száruk levelei korábban érnek, mint a sérületleneké, azok hamarabb kerülnek le a szákról, aminek következtében hamarabb fog a tö termésnevelő erejével a meghagyott kacslevelek teljes szolgálatába állni. A tövek, illetve a száruk az egész idő alatt a kacslevelektől eltekintve, teljesen tisztán tartandók.

A jégveréssel egyidőben rendszeren nagyobb cső is szokott lenni, aminek következtében a dohány jobban hajt és tapasztalatból mondom,

időt megnyerjük és már csak a levél fejlődésére és érésére kell idő.

A sarjudohány nevelésénél a tö ápolása is körülményesebb és fáradtságosabb, ez a körülmény a feles kertésszel való művelésnél erősen figyelembe veendő. Tudniillik a kertészek nem szeretik a körülményesebb munkát és így nem is végzik azt el tökéletesen.

Szerény véleményem szerint nagyobb jégverés után se fogjunk a sarjudohány neveléshez, inkább megfelel a célnak az általam itt említett módszer. Nem kívánom egyik gazdátársamnak sem, hogy erre rászoruljon, de ha mégis sor kerülne rá, úgy összehasonlító kísérlettel meg fog győződni módszerem célszerű voltáról.

Fried Sándor.

Egy érdekes megfigyelés.

— A löheretermelő gazdák figyelmébe. —

E napokban bejártam az egyik Nagyküküllői megyei gazdaságot és ott föltűnt nekem a löhere arankássága. Az egyik nagy tábla ezidei vetés tele van aranka foltokkal, pedig államilag plombázott magot vetettek el. — Hasonlóan tele van a múlt év tavaszán vetett löhere tábla is arankával. Ebbe a táblába is államilag ólomzárolt löheremagot vetettek el és mégis tele van arankával. Az aranka mind a két táblában rengeteg módon el van hatalmasodva. Ami azonban a legfeltűnőbb volt az az, hogy a múlt évi vetésű löhere tábla, amely telidesteli van arankával, határos egy lucernatáblával, amely ugyanakkor lett bevetve, mint a löheretábla, t. i. most két éves, teljesen arankamentes. A löhere- és lucernatábla hosszú darabon egymással határos, úgy hogy az aranka könnyű szerrel átmehetett volna a löheréről a lucernára és a lucerna mégis teljesen arankamentes. Végig vizsgáltuk a lucernatáblát, de

abban az arankának még a nyomát sem találjuk. Az aranka a lóheretábla szélén is nagyon el volt hatalmasodva, és az ember egészen természetesnek vélte volna, ha az aranka a lóheréről a lucernásra is átment volna, de az nem történt meg.

Kérdés tehát: mi az oka annak, hogy az aranka nem ment át a lóheréről a lucernára, dacára annak, hogy abban semmi sem gátolta volna?

Hogy a lucernatábla végig teljesen arankamentes, az a mellett bizonyít, hogy a vetőmag arankamentes volt, míg a lóheremag a plomb dacára tele volt arankával. A lóheretábla előveteménye gabonafélék, utána kapásnövények

voltak. Egyik sem kedvezett az aranka elterjedésének, tehát nem mondható, hogy ott a föld már el volt lepve az arankától.

A lucerna előveteménye a komló volt. Ez a tábla 20 éven keresztül komlótelep volt. — Hozzájárult volna a húszévi komlótermelés a lucernatáblának arankamentesítéséhez? Nehezen magyarázható.

A másik feltevés az lehetne, hogy ez az aranka talán egy speciális, csakis a lóherén élő aranka, amely nem él meg a lucernán? Eddig ilyen esetről nem hallottam. Ezért föl-hivom a tisztelt gazdák figyelmét erre a kérdésre, figyeljék meg azt és szóljanak hozzá.

Dr. Páter Béla.

A mézsnitrogén helye és jelentősége a műtrágyák világában.

Irta Dr. Nagy Endre, a Szamosmegyei G. E. titkára

A gazdaközönség egész a legutóbbi időkig közönyösen viselkedett a trágyaszerezéssel szemben, pedig ha valahol van jelentősége a mézsnitrogén alkalmazásának úgy épen Erdély az, mely predestinálva van a mézsnitrogén fogyasztására.

1. A mi helyeink többnyire kötött sovány talaja olyan nitrogén trágyát igényel, mely kis térfogat és súlyban bő tápanyagot szolgáltat.

2. A tagosítással felbomlott háromfordulás határrendszerekkel sok helyen megszűnt a juhokkal trágyázás lehetősége és messzefekvő földjeink legtöbbször csak minden 7—8-ik éven jut — ha jut — istállótrágya.

3. A mézsnitrogén nehezen kimosható és

résre használt homoknak vagy feltétlenül száraznak kell lennie, vagy már előre számolnunk kell azokkal, hogy a mézsnitrogént az összekeverés napján nem hinthetjük el. Nedves homokkal annyira összeemelegedik, hogy azt a munkás keze nem bírja el.

Feltétlen komolyan veendő a gyárnak az az utasítása, hogy a mézsnitrogént vetés előtt 7—8 nappal szórjuk el és azonnal boro djuk be.

Egyik kolozsmegyei gazdaságban láttam 6 év előtt egy árpátáblát, hol a Rekord II. gép egyetlen nyomó mézsnitrogént vetett egyszerre a vetőmaggal s ahol az ápból semmi sem kelt ki. Ez a csirázónövényekre gyakorolt irtó hatása egyben értékes eszköze teszi a mézsnitrogént a gyamok elleni küzdelemben. Ki tudná megmondani hány tizezer csirázó gyam-mag semmisült meg azon a területen, ahová a mézsnitrogént kiszórtam.

A Porzol: a termést növeli, kártevőktől védi, fokozza a csiraképeséget, kezelése egyszerű, ára olcsó!

lassan ható nitrogénje hegyi trágyázására kiválóan alkalmas.

4. A talajt nem cserepesíti, mint a Ehilesalétrum, sőt mézstartalmával hozzájárul a talaj porhanyítására és egyéb ásványi alkotórészei felbontásához.

Szerintem fent elősoroltaknál fogva speciális erdélyi viszonylathoz mért trágyaszerezéssel állunk szemben, mellyel sok község kigazdálnak a hármas határrendszer bevezetése idejétől dotáló állandó gabonakrizise és a nép nyomora egyetlen csapással megoldható lenne.

Dr. Bittera Miklós előadásából tudjuk, hogy a mézsnitrogén egyik legnagyobb fogyasztója a kaposvári cukorrépatermelő uradalom mely

1924	1925	1926	1927
3	3.5	7.5	31.5 vagon

mészsnitrogént használt fel. A nagy cukorrépatermelő gazdaság, mely a mi földjeinknél tiszerte gazdagabb nitrogéntartalmu talajakkal rendelkezik, im így fokozza a mézsnitrogén használatát évről évre és egymaga annyit fogyaszt mint 3—4 erdélyi vármegye.

Tény az, hogy a belföldi fogyasztásnak egyik jelentős akadálya a mézsnitrogén kiszórásának kellemetlen voltára is vezethető vissza, de hogy ez mennyire nem akadály, arra nézve csupán egyetlen esetre utalok. A szamosmegyei Csicsómihályfalva községben 1927-ben egyetlen birtokos használt csupán kisebb mennyiségben mézsnitrogént, 1928-ban már 8 kigazda követője akadt, sőt a szomszédos községek lakói is állandóan érdeklődtek a mézsnitrogén után, pedig a kigazda önkezeléssel végzi a kiszórás munkáját.

A kiszórás kellemetlenségeit minimumra csökkenthetjük műtrágyaszórási gépek alkalmazása és az anyagnak homokkal való keverése által. Használati utasításokan eddig sehol sem olvastott körülményre kell ez alkalommal a gazdák társaim figyelmét felhívni s ez, hogy a keve-

Milyen növények alá és milyen mennyiségben használjuk a mézsnitrogént?

Kétségtelen, hogy nitrogénre minden kulturnövényünknek szüksége van, mert a nitrogén primer trágya. Ritkán trágyázott, sovány földken addig hiába adok bármilyen más tápanyagot míg a talaj nitrogén szükségletét nem fedeztem.

Ebből a helyes következtetés, hogy nitrogén-szegény talajon minden növény megtalálja a mézsnitrogén alkalmazását. De ezt jól jegyezzük meg, csakis nitrogén-szegény talajon. 1927-ben két dési szőlősgazdának adtam kísérletre mézsnitrogént. Egyik a hegy lábánál alkalmazta olyan talajon, hova hordalékot rakott a hegyoldalon tápanyagokkal megrakodott viz, másik fönt a hegyoldalon. A hegy lábánál hiába kerestük a mézsnitrogén hatását, mert annak semmi nyoma nem mutatkozott, annál szembeöntőbb volt azonban a különbség a hegyoldalon, hol az 1917-es nagy szárazság dacára a mézsnitrogénezett szőlő kétszer olyan vastagbajtásaival, üde lombzatával és 100 %-al több termésével messziről felismerhető volt úgy a trágyázatlan, mint a csupán szuperfoszfátosított kísérlettel parcellával szemben. Az a gazda, akinél a hegy tövében ilyen balul ütött ki a kísérlet, látva szomszédja eredményét, kedvet kapott a mézsnitrogén további alkalmazására és 6 mázsa újabb anyagot vásárolt, melyet ősi buza és zabosbükönny trágyázására fordított. A Székács buzáját teljesen kiélt hegyoldalon holdanként 1 mázsa mézsnitrogén és 1 mázsa szuperfoszfáttal trágyázta meg, utasításaim szerint; míg a megmaradott mennyiséget zabosbükönny alá adta elég jó erőben levő talajra. Móricz Sándor dési kísérletező gazda, kinek nevét nincs okom elhallgatni reményeit a műtrágyázás szokatlan és igazán szabálynak nem vehető rekord eredményével honorálta az 1928 évben. Trágyázatlan ellenőrző parcelláján a buza kalásznak 3.5—4

a szuperfoszfáta és mézsnitrogénezett területen 8—9 cm. átlagos hosszúságot értek el. A trágyázatlan terület annyira ritka és gyomos maradt, hogy aratás előtt takarmánynak kaszálta le, míg a mézsnitrogén és szuperfoszfát trágyában részesült föld holdanként 7 mázsa búzával és így (kiszórási költségekkel együtt) 1410 Lei befektetéssel s emb. n 5250 lei értékű buzatermésrel hálálta meg a műtrágyázást. Azt hiszem senki sem fog ezek után csodálkozni azon, hogy Móricz Sándor, ki 1927-ben 1 mázsa mézsnitrogénnel kezdte, 1928 tavaszán 5 mázsa mézsnitrogén és 3 q szuperfoszfáttal folytatta 1928 év őszén már 41 q mézsnitrogént és 50 q szuperfoszfátot vásárolt. Szakemberek társaságában lévén talán fölösleges említenem, hogy ilyen természeti különbségek szabálynak nem vehetők és csupán teljesen kiélt talajon állhatnak elő. Közlebb állanak a realitáshoz Haragay Tibor (Aranyosszentmiklós), Klein Albert okl. gazda (Radákszinye), dr. Császár Ferenc (Dés) és Mády Miklós (Csicsómihályfalva) kísérletei, kik az 1928-as évben tisztán mézsnitrogénezett búzával holdanként átlagban 2—3 q szemtermés többletet értek el. Ha csupán a kisebb 2 p hold-nkénti többletet számítjuk is az eredmény 950 lei befektetéssel szemben (1 q mézsnitr. prok. hold kiszórási költségek 1500 leivel nagyobb értékű termést adtak, a befektetett tőke tehát több mint 50 %-ot jövedelmezett.

Fentiekből leszögezhetünk két növényt, melyeknél a mézsnitrogén alkalmazása, nitrogén-szegény talajon bevált, ez a buza és szőlő.

Meg kell még e helyen említenünk a német Schneidewind kísérleteit is, ki a nitrogén-trágyák hatását vizsgálva a mag összetételére, arra az eredményre jutott, hogy a trá-

gyázatlan buza szemtermésében 10.4%, addig a közepesen nitrogénezett buzában 11.9% míg az erősen nitrogénezettben 11.88% fehérje tartalmat talált. A mérsékelt nitrogén-trágyázás tehát nemcsak a termés mennyiségét, de annak minőségét is javítja. Bő nitrogénezésnél már romlik a minőség s ilyen esetben csak foszfortrágyázással kombinált műtrágyázás vezet sikerre.

A Deutsche Landw. Gesellschaft 1928. évi nagygyűlésén hasonló eredményekről számolt be dr. Weller, kinek kísérleténél a trágyázatlan tavaszbuza 15.56%-os fehérjetartalma egyedül foszf. tr.-nál 14.97%-ra, míg nitrogén tr.-nál 17.20%-ra emelkedett. Hasonló esetet tapasztalt a buza szalmánál is, hol a trágyázatlan szalma 0.78% nitrogéntartalma a mézsnitrogénezettnél 1.32%-ra emelkedett.

Érdekes eredményekről számolt be ugyan csak a Deutsche Landw. Ges. 1928 évi nagygyűlésén dr. Appel berlini professzor, ki a rozsdaveszélynek kitett búzáknak olajmentes mézsnitrogénnel való beszórását (harmatos állapotban) jó védekezésnek találta a gabonarozsda ellen. Ha dr. Appel kísérleteit további eredmények is igazolni fogják úgy a mézsnitrogénben olyan kincset talált a gabonarozsda elleni védekezésnél, mely milliárdokra rugó károsodástól óvhatja meg a gazdaközönséget.

A többi kalászkóról szólva főleg a zabot és árpát kell kiemelnem. Az árpát feltétlenül, a zabot feltétlenül nitrogénnel közvetlenül trágyázható növénynek tartom. Sörárpánál, hol a kevés fehérje és sok keményítő a fontos, a mézsnitrogén trágyázás nem fog jó eredményeket adni, mert a minőséget rontja, annál hasznosabb azonban a takarmányárpánál, hol úgy a termés mennyiségét, mint a szem és szalma fehérjetartalmát fokozva kitűnő eredményeket ad.

Folyt. köv.

Beszédes statisztikai adatok.

Románia mezőgazdaságáról a 10 éves jubileum alkalmából a kormány egy munkát adott ki, amelyből dr. Fritz László közlése alapján az alábbi statisztikai adatokat közöljük kommentár nélkül, miután a számok amugy is beszélnek elég érthetően arról, hogy milyen fejlett Erdélyben a mezőgazdasági gépkultúra. Pld. míg a Regátban 10.000 vetőgép van, Erdélyben 25.000.

Gazdasági gépek száma Romániában.* Cséplőgépek és motorok 1927.

Románia	Traktorok	Egy traktor esik megművelhető hektárra	Egyébb motorerejű generátorok	Cséplőgépek
	3.257	3.822	11.885	12.779

Tartományok szerinti megoszlásuk:

Tartományok	Traktorok	Cséplőgépek
	Számuk drb.	
Régi királyság	1.590	5.408
Besszarábia	252	1.159
Bukovina	46	287
Erdély, Bánság stb.	1.360	5.925
Összesen:	3.257	12.779

A Magyarországtól lecsatolt részek megyékben való megoszlásuk:	Traktorok	Cséplőgépek
1. Alsófehér	43	191
2. Brassó	27	141
3. Csik	5	132
4. Kolozs	46	304
5. Fogaras	5	98
6. Hunyad	36	209
7. Marostorda	52	299
8. Udvarhely	7	139
9. Szeben	24	234
10. Nagyküküllő	21	265
11. Kisküküllő	27	174
12. Háromszék	41	213
13. Torda-Aranyos	38	248
14. Arad	176	541
15. Bihar	92	487
16. Krassó	6	231
17. Szörény	32	93
18. Szilágy	66	465
19. Temes-Torontál	515	945
20. Máramaros	2	9
21. Beszterce-Naszód	10	127
22. Szatmár	62	233
23. Szolnok-Doboka (Jud. Someş)	31	147
Összesen:	1.369	5.925

* „L'Agriculture en Roumanie“, Album statistique publié a l'occasion du XIV-e Congrès International d'Agriculture. Ministère de l'Agriculture et des Domaines Bucarest, 1929. 74. oldalán közölt adatok alapján.

Állati vonóerejű gazdasági gépek és eszközök száma Romániában 1927.**

Románia	Eke	Borona	Vetőgép	Kapáló gép	Vető- és kaszáló gép	Szekér
	A gazdasági gépek és eszközök száma					
	1.684.439	1.098.902	42.423	319.19	55.470	1.660.787

Románia	Egy ekére	Egy boronára	Egy vetőgépre	Egy kapáló gépre	Egy vető- és kaszálógépre	Egy szekérra
	esik megművelhető föld hektárban					
	7.4	11.3	293.4	39.0	224.4	7.4

Tartományok és megyék szerinti megoszlásuk.

Tartományok	Ekek	Vetőgépek	Arató és kaszálógépek
	számuk drb.		
Régi királyság	782.550	10.761	34.876
Besszarábia	324.514	5.447	16.067
Bukovina	54.080	634	95
Erdély, Bánság stb.	523.295	25.586	4.432
Összesen:	1.684.439	42.428	55.470

A Magyarországtól lecsatolt részekben megyék szerinti:	Ekek	Vetőgépek	Arató és kaszálógépek
1. Alsófehér	21.746	797	51
2. Brassó	13.285	1.387	166
3. Csik	18.393	37	10
4. Kolozs	22.784	144	36
5. Fogaras	18.409	246	105
6. Hunyad	33.663	610	43
7. Maros-Torda	26.497	290	64
8. Udvarhely	21.039	143	17
9. Szeben	18.465	1.047	126
10. Nagyküküllő	4.919	366	6
11. Kisküküllő	18.249	1.564	49
12. Háromszék	17.176	750	2.0
13. Torda-Aranyos	16.962	343	63
14. Arad	40.033	5.594	358
15. Bihar	37.261	1.587	7
16. Krassó	18.475	77	20
17. Szörény	22.077	771	23
18. Szilágy	31.606	872	55
19. Temes-Torontál	58.373	8.075	2.916
20. Máramaros	7.975	12	2
21. Beszterce-Naszód	14.958	301	5
22. Szatmár	20.065	472	33
23. Szolnok-Doboka (Jud. Someş)	20.885	101	13
Összesen:	523.295	25.586	4.432

** „L'Agriculture en Roumanie“ publié par le Min. de l'Agric. Bucarest, 1929 76 oldal alapján.

ben az illető fajta nemesítőjének egész munkásságára, sőt a növényesítés egész szakmájára általánosítanak.

Legányi p. ofesszornak a „Mezőgazdasági Kutatások“ idei 7-8 füzetében megjelent tanulmánya azzal a céllal iródott, hogy ebben a fajta kérdésben nagyobb világosságot teremtsen.

A tanulmány a hatvani nemesített búzákkal 1923-1928. években végzett minőségi vizsgálatok adatait adja közre, amelyek a budapesti m. kir. kémiai intézet, a belőle alakult Gabona és lisztkísérleti állomás, a budapesti Concordia, a wieni Schoeller és Társa, valamint a debreceni István gőzmalom laboratóriumából származnak. Az adatokból a következő megállapítások tűnnek ki:

1. A hatvani nemesített búzák között (valamint a többi nemesítő gazdaságok fajtái között is) vannak igen kitűnő minőségű (sikérminőségű) fajták, amelyek a nem nemesített fajtakeverékek minőségét felülmúlják.

2. Egy-egy fajta minősége nem teljesen állandó, hanem évről-évre változik, de mégis minőség szempontjából a fajták rangsora meg lehetőséggel állandóságot mutat.

3. Vannak közepes és gyenge minőségű buzafajták, amelyeknek bizonyos körülmények között jelentős szerepük van, de nem ezeknek vizsgálata alapján kell azt a kérdést eldönteni, hogy javíthatja-e a növény nemesítés a buza minőséget, vagy sem?

4. A minőségbuzák szalmája gyakran gyenge (de nem mindig!).

5. A jó minőség és bőtermőség nem mindig van (a mi viszonyaink között) egymással ellentétben.

6. A hektólitersúlyból, a mag színéből és űveges töréséből nem lehet a sikérminőségre biztosan következtetni.

7. A hatvani telepnek minőség tekintetében legkiválóbb buzafajtái a következők: 3490. 5371. 1201. 5618. 1153. J. 36.

8. A legnagyobb terméseket a következő fajták adták: (17-23 mázsát kat. holdanként) 121. 123. 1140. 1153. 1119. 2197. 5371.

Dr. Konopi Kálmán.

IRODALMI SZEMLE

A hatvani nemesített búzák minőségvizsgálatainak eredményei.

Legányi Ödön tanulmánya.

Egy ország növény nemesítésének kialakulása közben két fontos szempontra kell tekintettel lenniök a nemesítőknek és az előállított új fajtákat használó gazdáknak. Az egyik az, hogy a nemesített fajták sorozata teljes legyen abban az értelemben, hogy minden vidék, minden gazdálkodási rendszer és feldolgozási igény megtalálja közöttük a számára leginkább megfelelő fajtákat, a második épp ily fontos dolog, hogy minden fajta valóban oda is kerüljön, ahova különleges tulajdonságai révén való.

A dolog természetében rejlik, hogy a fejlődés az első irányban előbb kialakul, mint a másodikban, hogy a kiváló fajták már teljes sorozatban rendelkezésre állnak, de a gazdaközönség még nem tud közülük teljes biztonsággal választani.

Legintelligensebb gazdáink körében sem ritkaság, hogy a növényfajták specializálásának követelménye nem érvényesül a kívánt mértékben. Sok gazdaság van nálunk is, ahol évek óta termelnek nemesített búzát, de amikor róla beszélnek, nem egyénileg nevezik meg azokat (tehát pl. Székács 266. Hatvani 1153 stb.), hanem csak általánosságban mint árpádhalmi, bánkúti, hatvani stb. búzát, emlegetik fajtáikat. Nem ritka az az eset sem, hogy fajtáik törzsszámát nem is ismerik, mert gyakran másod-harmadkézből szerezték be a vetőmagot, amelynek „kereszt-“, sőt „vezetékeve“ (a-ni növényeknél a törzsszámnak és nemesítő telep megnevezésének felel meg) feledésbe ment.

Azért rossz ez a tájékozatlanság, mert késlelteti a fajták közötti eligazodás tiszta kialakulását és sok csúszásnak válik forrásává, ami pedig könnyen elkerülhető volna a fajtaszámok pontos használata által. A gazdák, kereskedők és malmok részéről a nemesített búzák rovására némelykor hangoztatott panaszoknak is leggyakrabban az az oka, hogy egyes, nem megfelelő fajtákkal szerzett kedvezőtlen tapasztalatokat a bőtermőség, minőség stb. tekintetében

„Gazdasági Érdekeink“ címen az Udvarhelyvármegyei Gazdasági Egylet egy havonként megjelenő köz és mezőgazdasági lapot ad ki. Most jelent meg a lap 10. száma gazdag tartalommal. Előfizetési ára: Egész évre 80 lej, félévre 40 lej. Főszerkesztő: Sz. Szakács Péter, gazd. egy. elnök. Szerkesztő: Varró Elek, gazd. egy. titkár. Szerkesztőség és kiadóhivatal: Udvarhelymegyei Gazd. Egylet irodája; Székelyudvarhely, Bul. Reg. Ferdinand (Kossuth-u) 12.

Kanalas (Melichar) és tolóhengeres **vetőgépek** különböző talajviszonyoknak megfelelően **Mútrágya-szórógépek** száraz és nedves mútrágyaféléknek

A sepsiszentgyörgyi szeptemberi kiállításon nézze meg a kiállításunkat. Mielőtt vásárlásra határozna magát, kérjen saját érdekében ajánlatot.

SATURNUS Keresk. Vállalat Sft.-Gheorghe - Sepsiszentgyörgy

EGYLETI ÉLET

A zilahi falufejlesztési tanfolyamon résztvevő hallgatók névsora 1929 VII-22—VII-26

1. Br. Jósika János birtokos. 2. Br. Wesse-lényi István birtokos. 3. Dr. Gazda Endre birtokos Zilah. 4. Kerekes András ny. tanár és birtokos Zilah. 5. Dr. Sámy Béla g. e. titk. vm. főjegyző Zilah. 6. Dózsa Miklós Zilah. 7. Viski Péter Debrecen. 8. Kovács János birtokos Zilah. 9. Dr. Keresztes Dániel ny. orvos és birt. Szilágysomlyó. 10. Dr. Szabó Sándor Zilah. 11. Pap Sándor tanár Zilah. 12. Bartha Ferenc kisgazda Zilah. 13. Tapsany Mátyás kisgazda Zilah. 14. Dr. Kaisler György birtokos Zilah. 15. Körtessy Miklós kisgazda Zilah. 16. Nagy Dániel református lelkész Ottomány. 17. Kósa Károly tanító Ottomány. 18. Jakab Lajos kisgazda Szalacs. 19. Móricz Dániel kisgazda Bagyaszló. 20. Molnár Miklós Szamosardó. 21. Kovács Sándor kisgazda Ottomány. 22. Materni János Zilah. 23. Osváth Lőrinc Sz. Panit. 24. Jakabfi Miklós Zilah. 25. Benkő Elek Szilágyszeg. 26. Gr. Teleki Béla birtokos Zsibó. 27. Bonczhidai Dezső Kede. 28. Bonczhidai Dezsőné Kede. 29. Gróza Sára tanító Sülemed. 30. Czirják Anna tanító Bogdánd. 31. Kása Ferenc kisgazda Sarmaság. 32. Dobai Péter kisgazda Sarmaság. 33. Kupás Sándor kisgazda Sarmaság. 34. Szabó István birtokos Kraszna. 35. Czirják Lajos Székelyudvarhely. 36. Brandth József Szilágysomlyó. 37. Ujhelyi Albert Ip. 38. Nagy Lajos Margita. 39. Dragomir Teofil birtokos Zsibó. 40. Páskuj N.-né birtokos Szilágysomlyó. 41. Páskuj Mária Szilágysomlyó. 42. Páskuj N. urleány Szilágysomlyó. 43. Czirják Ferenc Bórvély. 44. Czirják János Búrgezd. 45. Br. Györffy Lajos birtokos Kraszna. 46. Kádár Imre ref. lelkész Kraszna. 47. Szigeti József Kraszna. 48. Lengyel Ákos birtokos Kraszna. 49. Kádár Géza ref. esperes Zilah. 50. Váji J. Károly gimn. tanár Zilah. 51. Máthé Sándor Zilah. 52. Balla Imre kisgazda Kémer. 53. Balla Ferenc kisgazda Kémer. 54. Tönkö József kisgazda Zilah. 55. Szabó B. János kisgazda Kárásztelek. 56. Dobai János kisgazda Kárásztelek. 57. Bartha Mihály kisgazda Kárásztelek. 58. Máthé Samu Hadad. 59. Dr. Vatiszky Elemér Zilah. 60. Virág Károly Zilah. 61. Szabó Pál Somlyóujlak. 62. Balázs Sándor Somlyóujlak. 63. Z. Kiss Andor Somlyóujlak. 64. Györgyi Andor Somlyóujlak. 65. Györgyi M. Ferenc Somlyóujlak. 66. Nagy Béla Zilah. 67. Krisán Ida tanító Szilágycseh. 68. Baksai Erzsébet Zilah. 69. Éder Géza Zilah. 70. Géczy Iván berlő Zilah. 71. Dr. Bikfalvy István birtokos Zilah. 72. Mátyás István Zilah. 73. Várady Sándor Zilah. 74. Vass Sándor kisgazda Diósd. 75. Keresztes Árpád kisgazda Diósd. 76. Krizsevszky Allun Nagysomkut. 77. Schuller Lajos Kolozsvár. 78. Debreczeni Gáspár kisgazda Désháza. 79. Kópeczi Károly ifj. kisgazda Désháza. 80. Szennyesi József kisgazda Margita. 81. Dr. Kiss Ernő birtokos Zilah. 82. Dr. Kiss Ernőné Zilah. 83. Özv. Papp Lajosné Zilah. 84. Balogh László Magyarkecel. 85. Ragyóczi József Magyarkecel. 86. Dr. Vékás Lajos vezérigazg. Kolozsvár. 87. Medgyessi Géza Zilah. 88. Szőke Dezső Zilah. 89. Dr. Nagy Sándor gimn. tanár Zilah. 90. Juhász Béla Zilah. 91. Kállai István Zilah. 92. Molnár Ferenc Szamosardó. 93. Nagy Béla Zilah. 94. Dózsa Miklós Zilah. 95. Vass Lajos Szilágycsön. 96. Porjesz Lajos Zilah. 97. Materni János Zilah. 98. Keresztes Árpád Szilágysomlyó. 99. Gyallay Domokos szerkesztő Kolozsvár. 100. Benkő Gábor Zilah. 101. Sipos Endre Kusaly. 102. Váji Samu Zilah. 103. Noti Nándor Zilah. 104. Roth Ernő Zilah. 105. Simon Gyula kisgazda Mocsolya. 106. Kirják Károly kisgazda Mocsolya. 107. Bányai Ferenc kisgazda Mocsolya. 108. Fazakas Zoltán Zilah. 109. Domokos Gergely Balla. 110. Szilágyi

János Lesmér. 111. Márkus Ferenc kisgazda Mocsolya. 112. Veress Ferenc kisgazda Mocsolya. 113. Ifj. Vigh Gyula kisgazda Mocsolya. 114. Veress József kisgazda Mocsolya. 115. Barta Péter kisgazda Mocsolya. 116. Tasnádi Károly kisgazda Mocsolya. 117. Bandi Mihály kisgazda Sarmaság. 118. Nagy Miklós kisgazda Szilágyszeg. 119. Juhász Miklós kisgazda Sámson. 120. Péli József kisgazda Sámson. 121. Domokos András kisgazda Sámson. 122. Bálint András kisgazda Sámson. 123. Farkas János kisgazda Zilah. 124. Somogyi Endre kisgazda Mocsolya.

Fenti számba nincsenek beleszámítva a gazd. filmbemutató előadások résztvevői.

Dés, 1929 augusztus 4-én.

Dr. Nagy Endre.

Vegyes közlemények

A gyümölcsstermelő gazdaközönség figyelmébe. Az Erdélyi gazdasági Egylet által Sepsiszentgyörgyön szept. 14—16 napjain rendezendő mezőgazdasági kiállításnak egy külön csoportját fogja képezni a gyümölcs kiállítás. Az E. G. E. felhívja a gyümölcsstermelő gazdákat és kert tulajdonosokat, hogy akinek eladó, vagy kiállításra érdemes szép gyümölcs fajtája van, az esetleg eladó készlet megjelölésével egy pár darabból álló mintát küldjön, vagy hozzon be a kiállításra a kiállítási Rendező Biz. Sfántul Gheorghe Mikó kollégium címére.

A sepsiszentgyörgyi falufejlesztési tanfolyam hallgatóinak elszállásolása. Az Erdélyi gazdasági egylet által Sepsiszentgyörgyön szeptember hó 12—16 napjain rendezendő falufejlesztési tanfolyam résztvevőinek elszállásolásáról és ellátásáról a sepsiszentgyörgyi Mikó kollégium igazgatósága készséggel gondoskodik. Az E. G. E. felhívja ezért ezuton is tanfolyamon résztvenni szándékozókat, hogy elszállásolás és ellátás iránti igényüket mielőbb bejelenteni sziveskedjenek a fenti címre. Az elszállásolás a kollégium internátusában fog történni. Ágyneműt a résztvevők tartoznak magukkal hozni. A napi ellátás reggeli, ebéd, vacsora, összesen 60 L. Az ellátás részlegen is igénybevehető, egy-kétszeri étkezésre is megfelelően leszállított áron.

A trafikosok is panasznak a monopól kizsákmányoló politikája ellen. Közismert tény, hogy a monopól vezérigazgatóság a monopól cikkek árát ismételtelen és tetemes összeggel emelte, így a tőzsdések csak jóval nagyobb forgatókével tarthatják fenn üzleteiket, ezért egy memorandumban a jutalék felemelését kérték. Dacára annak, hogy az állami monopól vezérigazgatóság a dohány eladási árakat is emelte, a dohánytermelők részére váratlanul a beváltási árakat 40—75 százalékkal lenyomta a tavaly. A gazdák körében ez olyan elkeseredést idézett elő, hogy az idén már igen jelentékeny-telületen felhagytak a termeléssel. Az állam egyrésztől direkt és indirekt uton maximálás alatt tartja az állat, gabona, tejárakat, másrésztől korlátlanul emeli a régi adókat, új adónemeket állít be és a monopól cikkek nyersanyagának a beszerzési árát indokolatlanul lenyomja, az eladási árát pedig kétségbeejtően emeli. A dohánytermelők ép úgy mint a trafikosok panaszait újabb memorandumban terjesztették a monopól vezérigazgatóság elé.

Egész Erdély marhaállományát súlyosan fertőzi a száj- és körömfajás. Eddig kilenc megyéből érkezett jelentés, melyek szerint mindenütt igen súlyos lefolyású a betegség. Az őszi munkálatok elvégzése a legnagyobb nehézségekbe ütközik, mert az állatállomány betegsége miatt a gazdák nélkülözik a szükséges igavonó állatokat. Kívánatos volna ezért, hogy a tervbe vett őszi hadgyakorlatokat halasszák el. A katonai gyakorlatokra ugyanis a hadsereg a gazdák lóállományát is elrekviráltja s így a gazdák teljesen elmaradnak a betakarítási munkálatoktól.

A mezőgazdasági szindikátus szántási versenye. A temesvári mezőgazdasági szindikátus augusztus hó 18-án traktorokkal szántási versenyt rendezett, amelynek eredményei a következők: Fordson Eberhardt-éke egy holdat 19 centiméter mélységben 2 23 perc, Bulidog Sack három barázdás egy holdat 19.5 centiméter mélységben 2.10 perc, Wallis Bacher három barázdás egy holdat 19 centiméter mélységben 1.33 perc, W. D. Eberhardt három barázdás egy holdat 18 centiméter mélységben 1.48 perc, Scoda Becher 5 barázdás egy holdat 17.3 centiméter mélységben 1.30 perc, Hart-Paar Becher 3 barázdás egy holdat 20 centiméter mélységben 1.33 perc.

Felhívjuk olvasóink figyelmét lapunk mellékletére, mely a száj- és körömfajás biztos gyógyszerét ismerteti.

A romániai állatexportőrök szindikátusba tömörüléséről megemlékeztünk és megírtuk, hogy Mihelache földművelésügyi miniszter az exportőröktől azt kívánta, hogy a szindikátust a gazdasági érdekképviseleti szervek bevonásával alakítsák meg. Az exportőrök ezért a héten értekezletre hívták Nagyváradra az E. G. E.-t, a Sváb és az Erdélyi Szász Gazdasági Egyesületet. Az értekezleten az E. G. E. képviselőjében Török Bálint titkár jelent meg, ahol megtárgyalták azokat a módokat, amelyek mellett a gazdasági érdekképviseleti szervek bekapcsolódhatnak a szindikátusba az export irányítása kapcsán a gazdaérdekek képviselete és védelme céljából. Az értekezlet elhatározta, hogy a kívánalmaknak megfelelően módosítandó alapszabály tervezetet véleményezés céljából megküldi a mezőgazdasági érdekképviseleti szerveknek és azután ismét beterjeszti azt a földművelésügyi miniszternek. A szindikátus egyik legfontosabb hivatása az európai piacok helyzetének, kínálatának és keresletének figyelése, új piacok teremtése és az exportnak ez alapon helyes irányba való terelése és vezetése.

Deák Gergely még nem kapott állást. Deák Gergely gazdatiszt 70 éves korának dacára is jó erőben van és bármily állást elfogadna a maga és felesége számára a mindennapi kenyérré elegendő szerény fizetés ellenében. A telet Nagyidán a falusi földművesek könyöradományából huzta ki és most egy újabb tél szenvedései és nélkülözései előtt áll. Kérjük a birtokos és gazdatiszt urakat, segítsenek egy becsületben megöszült öreg gazdatisztn akár bármily minimális fizetés vagy bér melletti munkaadással, vagy könyörületos adományokkal, amelyeket az E. G. E. titkári hivatala készséggel nyugtáz és továbbít. Közvetlen megkeresések vagy adományok Deák Gergely Inda—Nagyida, u. p. Teaca—Teke, jud. Cluj Kolozsmegye címre is küldhetők.

Feloszlatták a szebenmegyei gazdasági kamarát. A földművelésügyi minisztérium feloszlatta Szebenmegye mezőgazdasági kamaráját, miután a kamara ügyeinek intézésében bizonyos szabálytalanságokat állapított meg. Az interimár bizottság elnöke Boeriu tábornok lett.

Tenyészállatkiállítások Csikvármegyében. Csikvármegye állattenyésztési bizottsága 2 tenyészállatkiállítást rendez és pedig Csikszentmártonban, 1929. évi szeptember hó 29-én és Gyergyószentmiklóson 1929. évi október hó 6-án. A kiállításokra mindenfajta háziállat felhajtható. A felhajtás ideje reggel 7 órától 9 óráig, 9 órától 11 óráig a bíráló-bizottságok működése és 11 óra után a díjak kiosztása. Kiosztásra kerül összesen 60.000 lej készpénz és érme oklevelekkel.

A Sepsiszentgyörgyi kiállítás irodájának áthelyezése. Az Erdélyi Gazdasági Egylet által Sepsiszentgyörgyön szept. 14—16 napjain rendezendő mezőgazdasági termény, gép, eszköz, anyag, ipari és kisállatkiállításának irodáját szept. hó első napjaiban Kolozsvárról Sepsiszentgyörgyre helyezi át. Sepsiszentgyörgyön szept. hó 4-én reggel nyílik meg a kiállítási iroda a Székely Mikó kollégiumban. A rendezőség ez uton is felkéri az érdekelteket, hogy 4-től kezdve megkeresésüket „Kiállítási Kollégium” címre küldjék.

Őszi trágyázás!

Minden gazda tudja, hogy az őszi trágyázás speciális műtrágyája a

MÉSZNITROGÉN

garantált 19—20 %-os nitrogén és 50—60 %-os égetett mésztartalommal. • Őszi búzánál, árpánál, repcénél, szőlőnél a legjobban kifizetődik. • A rétek és legelők legjobb műtrágyája a 15% nitrogént, 15% kálit és 40% trágyameszet tartalmazó

MÉSZNITROGÉN-KÁLI

Szállítunk továbbá: 40—42 %-os kálisót, 16—17 %-os superphosphatot és thomassalakot.

„Nitrogén“ műtrágya és Vegyipar R.-T. Dicsőszentmárton (Dicsőszentmárton)

Kérjen ingyenes ismertető nyomtatványokat, szaktanácsot és ajánlatot.

APRÓHIRDETÉSEK.

Szakképzett gyümölcs kertész, ki a gazdaság vezetésben is gyakorlott keresek. Cim a kiadóban. 246

Keresek október 1-i belépésre egy földmives iskolát végzet legalább 10 évi praxissal rendelkező 30 és 40 év közötti gazdasági ispánt Cukorrépa-termelésben szőlő-növelésben és műtrágyák alkalmazásában való jártasság megkívántatik, ugyintén tejgazdaság vezetéséhez szükséges ismeretek. Jelentkezők iskolai és szolgálati bizonyítványukat alonti címre küldjék be és fényképet mellékeljenek. Ha esetleg személyes bemutatkozás megkívántatik, saját költségükre történik. Értesítés nélkül személyes bemutatkozás mellőzendő. Végleges alkalmazás három havi próbaszolgálat után 1930. január 1-vel történik, Máriaffi Lajos Sängeorgiu de Mureş. Posta: Targu Mureş. 249

Gazdáknak és méhészeknek egyaránt fontos. Méhlegelők a gazdasági vetés forgóban és kertben, című utmutató szakkönyv, írta Biró Pál gazd. ispán. Sajtó alatt van, mely a sepsiszentgyörgyi gazd. és ipari kiállításán már megjelenik. Minden gazda és méhésztárs, ki híve a többtermelésnek, a kiállítási pénztárnál beszerezheti. Ára 40 lei 257

Keresek megvételre száz darab *Clujja* és száz darab *Friz* anya juhot. Szatmármegyei Gazdasági Egyesület. Satu-Mare. 255

Gazdasági szakiskolát végzett szerényigényű egyén, több évi gyakorlattal gazdasági állást keres, disz, konyha és gyümölcs kertészet szakszerű vezetését is vállalom. Szives ajánlatot a kiadóhivatal továbbít. 170

Szakképzett kertész, disz, konyha és gyümölcs-kertészeti állást keres mielőbbi belépésre. Szives ajánlatot a kiadóhivatal továbbít. 170

Keresek gyümölcsös kertem részére szerény igényű kertészt, aki a ház részére zöldséget is termel. Glück Fülöp, Alba-Julia. 254

Keresek nyugdíjas özvegyet, aki lakás és szerény fizetés ellenében házi szükségletemet szolgáló fajbaromfi udvaromat ellátná. Glück Fülöp, Alba-Julia. 254

Gazdatisztet keres 1000 holdas gazdaság csakis feltételű megbízható, elsőrangú munkaerő ajánlata benyújtató a kiadóhivatalhoz bizonyítvány másolattal. Az állás azonnal elfoglalható. 216

Belterjes gazdaság vezetésére százalékos kezelés mellett, kaucióképes gazdatiszt kerestetik. Ajánlatok a fizetés megjelölésével, az E. G. E. Titkárságához küldendők be. 258

Tagdíjnyugtázás.

Az E. G. E. titkári hivatalához a következő összegek küldettek be:

1928. évre 300 L. tagdíjat fizetett: Kiss S. Szék. Szmollen P. Bálványosváralja (150 L.), Timár T. Kolozsvár.

1929. évre 300 L. tagdíjat fizetett: Sceda Gy. Brassó, Gálfi J. Sinfalva

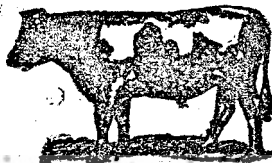
1929. évre 350 L. tagdíjat fizetett: Glück F. Gy.fehérvár Feigl E. Detta, Juricskay D. Buteni, dr. V. Szabó L. Szomsolyó, Temesvári G. és Uzon, Sörös M. Fe sóvisó (100 L.) Ágoston Á. Gyalfalu, Hitelszövetkezet Majlát. Ösztoics Nándor Zs. Msomlyó, Karakas Zs. Celna, Hitelszövetkezet Tusnád, Galpert L. Érkövác. i.

Szaj és körömfájás

ellen biztos szer a

BOVINOL

törv. védve. 1 üveg ára postaköltséggel együtt Lei 145.— Főraktár: DR. BIRÓ gyógyszerész Cluj—Kolozsvár, P. Unirii 4.

Kolozsvári Takarékpénztár és Hitelbank RT. Cluj-Kolozsvár, Piața Unirii (volt Mátyás király-tér) 7. szám.

Fiókjai: Dés, Dicsőszentmárton, Gyulafehérvár Marosvásárhely és Nagyváradon.

SAJÁT TÖKÉI: 97 MILLIÓ LEJ.

Affiliált intézetei: Torda-aranyosvármegyei Takarékpénztár rt. Tordán, Alsófehérvármegyei Gazdasági Bank és Takarékpénztár rt. Nagyenyed, Udvarhely-megyei Takarékpénztár rt. Székelyudvarhelyen és Székelykeresztúron, Szászregényvidéki Takarékpénztár és Szamosújvári Hitelbank Részv.-Társ. Szamosújváron. Minden bankügyletet a legelőnyösebben végezz. — Engedélyezett devizahely. — Betéteket elfogad. Aruraktár a vasut mellett. 380

Ezzel a szabadalmazott

„Rózsá”

széna- és gabona gereblyével egy serdülő nő vagy leány annyit végez fáradság nélkül, mint 10—12 munkás közönséges gereblyével. Az ékekre van szerelve. 26 acélfoga van, munkaszélessége 150 cm — Kérjen levelezőlapon még ma ismertetőt és ajánlatot!

„SATURNUS” Kereskedelmi Vállalat

Sfântul-Gheorghe-Sepeiszentgyörgy

(jud. Treiscauna-Háromszék megye)

Egyedüli árusító Románia részére.

A t. gazdák figyelmébe!

Használjatok az őszi vetésekhez műtrágyát, különösen

szuperfoszfátot

mely könnyen oldható foszforsavat tartalmaz, mert csak így lehet nagy terméseket elérni.

Ajánljuk különösen a szuperfoszfátot könnyen oldható foszforsavtartalommal. A beltartalmat garantáljuk és eladunk bármely mennyiséget könnyű fizetési feltételek mellett.

Birtokunkban van számos elismerőlevél azon gazdák részéről, akik szuperfoszfátot használtak.

Érdeklődők forduljanak rendelés vagy bármilyen felvilágosítás ügyében a társaság központi irodájához vagy pedig képviselőinkhez.

„MĂRĂȘEȘTI”

Societate Anonimă Română pentru Industria Chimică București I, Calea Victoriei 29.

244

Ha csodás gyümölcsstermetést akar, permetezzen télen

„SZULFAROL”

kénvegyület permetező szerrel.

Minden gombabetegség, lisztharmat, gyümölcspenész ellen legjobban bevált védelmi szer. Ősztől kora tavaszig, rügyfakadásig permetezzünk 2/0-os Szulfarol oldattal!

Lerakatok: Aiud-Nagyenyed: Hangya Központ; Alba-Iulia-Gyulafehérvár: Carl F. Jickeli; Arad: Mezőgazdák Kereskedelmi r. t., Sindicatul Viticol Timiș-Torontal; Bistrița-Beszterce: Verkaufshalle; Braşov-Brassó: Krafft & Herberth; Careii Mari-Nagykároly: Spitz Mór; Covasna-Kovácsna: Wittenberger Mór; Cernăuți-Csernovic: Schmidt & Fontin; Cluj-Kolozsvár: S-sor F. Gergely; Dej-Dés: Reuniunea Agricolă Someş-Szamosmegyei Gazdasági Egylet; Gherla-Szamosújvár: Florian Jakob; Giorok-Gyorok: Michael Schneeberger; Ludoşul de sus-Felsőludás: Gál Zoltán; Lugoj-Lugos: Camera de Agricultură; Medias-Medgyes: Johann Schmidt; Odorheiu-Székelyudvarhely: Varró Elek; Oradea Mare-Nagyvárad: Reuniunea Agricolă Bihor-Biharmegyei Gazdasági Egylet; Oravița-Oravica: Farmacia Knoblauch; Pancota-Pankota: Ioan Kayser; Satu Mare-Szatmár: Sindicatul Agriculturilor-Gazdasági Egylet; Sibiu-Nagyszeben: Carl F. Jickeli; Sighişoara-Szegesvár: I. L. & A. Hesshaimer; Teremia Mare-Nagyteremti: Primăria; Tg.-Mureş-Marosvásárhely: Farmacia David János; Timişoara-Temesvár: I. Faicivici, Bulev. Reg. Ferd. 8.; Turda-Torda: I. Eszényi.

Vezérképviselet: FREDERIC SPODHEIM & Co. Bucureşti, Bulev. Elisabeta No. 3.

Vértetű ellen

minden sebhelyet megvéd az

»ALMOLA«

* kátrány-készítmény *

A legolcsóbb Arzén permetezőszer!

ARZOLA „45”

olcsóbb mint minden más Arzén permetezőszer.

Szőlőben: megöli a molyt. Cyümölcsösben: megöl minden rágó férget.

Lóherében, lucernában: áptionbogár, bőde stb. ellen